'ACTEREN IS EEN BEETJE IN DE ZANDBAK SPELEN'

Trouwpartijen zijn niet mijn favoriete tijdsbesteding. Men zit meestal aan de verkeerde tafel, wordt de dansvloer opgesleurd door een dronken onbekende, danst toch maar de huckle-buck en sluimerende frustraties worden groot na middernacht. Maar het zal nooit spectaculairder zijn dan *de noces* (svadebka/ de bruiloft) van muziektheater Walpurgis en De Roovers. Vier pianisten, percussie, zeventien zangers, negen acteurs en twee koks! Allemaal voor ons tijdens de Zomer van Antwerpen.

Groots is ook acteur Bert André, een oude rot in het vak. Hij houdt zielsveel van theater. Als hij dreigt sentimenteel te worden voegt hij zelf toe: 'opa vertelt'. Op een snikhete middag drinkt hij 'zo'n lekkere Cola' en onderhoudt me met een vrolijke monoloog.

Bert André: '*de noces* is onderverdeeld in een aantal fases: De Roovers brengen de éénakter *De bruiloft* van Tjechov, en Walpurgis in samenwerking met Het Spectra Ensemble brengen *Les Noces* van componist Stravinsky. We ontvangen de mensen in die grote ruimte aan de Dam alsof ze naar een huwelijksfeest komen, dus we starten met een receptie. Daar gebruiken we ook teksten van Canetti, Brecht,... dat is het klimaat waarin De Roovers altijd werken: ze brengen niet enkel die éénakter van Tjechov maar ze zoeken andere fragmenten rond hetzelfde thema. Daarna wordt het publiek uitgenodigd aan tafel. Tja, ik ga hier nu niet alles verklappen! In ieder geval: Walpurgis en De Roovers hebben een gigantisch werk verricht. Als ik dat zie heb ik geloof in de toekomst.'

Wat heb je intussen bijgeleerd over traditionele Russische bruiloften?

André: 'Daar is vooral Judith Vindevogel van Walpurgis mee bezig. Want mijn Russisch heeft geen naam. Vrijdag kwamen de zangers voor ons al een stukje Stravinsky zingen. Zoals ik vroeger geen Gregoriaans verstond maar het in de kerk fantastisch vond, is dit voor mij hetzelfde. Ik ben een non-muzikant. Dus ik sta altijd te kijken met een ongelofelijke verbazing. Het is wonderbaarlijk hoe alles in elkaar gaat klikken de volgende weken.'

In tegenstelling tot wat de titel doet vermoeden, is *De Bruiloft* bij Tsjechov niet echt een feest?

André: 'Nee! Dat hoort zo! Een Russische bruiloft is zoals vele Vlaamse een ramp. Dat zijn zo'n archetypes van ruzies, beloftes, geldproblemen, aanzien. Mijn rol is 'een gast van aanzien', ingehuurd door één van de ceremoniemeesters. Maar die gast is een figuur van het achtste knoopsgat, heeft weliswaar een enorme voorliefde voor de zeevaart, maar in zijn enthousiasme is hij enkel alleen aan het woord. Zodat de andere gasten denken: 'donder die man toch buiten'. Alle ingrediënten van het mislukte bruiloftsfeest zijn aanwezig. Daar was Tsjechov een meester in. Hij had oog voor de kleine kantjes van de mens. Dat is vaak zo bij hem: het is een komedie met een enorme triestigheid. Leuk en schrijnend tegelijkertijd.

ROEREN IN DE PAP

Hoe komt het dat je voor dit project door deze 'jongere' acteurs bent gevraagd?

André: 'Ik was bezig in het Raamtheater toen ze me belden en moest even slikken want het werd druk, en 'opa begint een beetje moe te worden'. Maar ik word gesoigneerd. Ze denken dat ik in elkaar ga storten. (*lacht*) Er zit ook een dramaturgische gedachte achter: Mijn rol is een indringer en dat ben ik ook een beetje binnen de artistieke werking van De Roovers. Toen ze afstudeerden aan de toneelschool met de *Wilde eend* zat ik in de jury!'

Lukt dat voor jou, 'werken in collectief'?

André: 'Nou ja, het is niet dat zij het warm water hebben uitgevonden. Nadat ik in '67 bij de KNS ben weggegaan hebben we met een aantal acteurs de Werkgemeenschap voor Toneel opgericht. In '69 is het weer opgedoekt, we hadden een heel kort bestaan. Maar het beroemde Werktheater uit Nederland kwam toen naar Brussel om te kijken hoe we dat deden en daar ben ik wel een beetje trots op. Eigenlijk hadden we dezelfde werking als De Roovers nu. Alle vingers roeren in de pap. Creatieve democratie vraagt meer tijd. Je moet elkaar vertrouwen en je mag nooit een spelbreker zijn.'

Waarom sta je graag op het podium?

André: 'Ik vertel graag iets aan mensen. Ik heb de behoefte om het publiek te overtuigen van iets. Waarom is dat? Tja, ik weet het niet. Ik wil niet zeggen 'mijn hobby is mijn beroep geworden', dat is flauwekul. Het is hard werken, wroeten, ploeteren, ruzie maken. Het komt er allemaal bij. Maar je speelt uiteindelijk wel. In welk ander beroep krijg je daar nu de kans voor? Het is een beetje in de zandbak spelen: zoals een kind met vormpjes bezig is om iets te maken.' (SMo)

Foto: Johannes Vande Voorde

Bert André: 'Het is wonderbaarlijk hoe alles in elkaar gaat klikken de volgende weken.'

***de noces, svadebka/de bruiloft*, door Walpurgis & de Roovers ism het Spectra Ensemble, van 4 tot 30 juli (niet op woe en zo) om 21u, Spoorwegemplacement, Damplein, Antwerpen. Tickets & info: 03/202.91.50 of www.zva.be.**